

Raziskava je pokazala: Srce populacije sulca bije na Balkanu

Ogrožena vrsta ribe je bila najdena v 43 vodotokih v skupni dolžini 1.840 kilometrov, od tega je 1.000 kilometrov rek podvrženih načrtom hidroenergetske izrabe.

Ljubljana, 19. marec 2015. Kot prispevek k letošnjemu Svetovnemu dnevu voda (22. 3.) so znanstveniki in strokovnjaki s področja ribištva skupaj z nevladnimi organizacijami predstavili raziskavo o razširjenosti populacij sulca na Balkanskem polotoku. V sklopu mednarodne kampanje "Save the Blue Heart of Europe" je 18 znanstvenikov iz sedmih držav prvič izvedlo obsežno raziskavo razširjenosti populacij sulca v rekah med Slovenijo in Črno Goro. Izsledki so pokazali, da balkanske reke predstavljajo zadnjo vročo točko te ribje vrste. Naravne populacije sulca so bile najdene v 43 rekah v skupni dolžini 1.842 kilometrov, kar ustreza 65 % vseh populacij sulca na svetu. Celotno študijo najdete na: http://balkanrivers.net/sites/default/files/Huchen_Study_2015.pdf

Sulec (*Hucho hucho*) je ena najbolj znamenitih in tudi najredkejših vrst v zmernih geografskih širinah. Zraste do dolžine 1,8 m in živi v naravnih strugah s kisikom bogatih rek donavskega porečja. Zaradi onesnaženosti rek in posegov v rečne struge so populacije sulca znatno upadle v Nemčiji, Avstriji, na Slovaškem, Romuniji in v Bulgariji. Znanje o razširjenosti populacij na območju Balkana pa je bilo do sedaj nepopolno.

Sočasno je raziskava pokazala, da je kar 1.000 kilometrov rek v katerih živi sulec, podvrženih načrtom za hidroenergetsko izrabo. Skupno je načrtovanih 93 jezov neposredno v habitatu sulca.

"Balkanske reke so izrednega pomena za preživetje sulca. V kolikor bodo ti jezovi zgrajeni, lahko predvidevamo, da bomo izgubili 70 % balkanske populacije te ribe," je povedal profesor dr. Steven Weiss, soavtor študije, iz Univerze Karl-Franzens v Gradcu. Posledice bodo domnevno usodnejše, saj bodo preostale populacije premajhne, da bi se lahko ohranile. »Obstoj sulca in ostalih zaščitene vrst je nezdržljiv s takšnim hidroenergetskim razvojem,« zaključujejo strokovnjaki.

Ena najpomembnejših rek za sulca v Evropi je reka Sava v Sloveniji. Skupaj z njenimi pritoki Sava zagotavlja sulcu habitat v skupni dolžini 317 kilometrov. To je drugi najdaljši rečni odsek na Balkanu, daljši je le na reki Drini. Vendar pa je na tem odseku načrtovanih 11 hidroelektrarn. "Seveda želimo preprečiti fragmentacijo habitata" je povedala Neža Posnjak, koordinatorica kampanje "Save the Blue Heart of Europe" v Sloveniji. "Slovenija ima glede sulca veliko odgovornost znotraj Evropske Unije. Zato pozivamo vlado, naj ustavi gradnjo hidroelektrarn na Savi in njenih pritokih ter zavaruje vse habitate sulca, vključno z odsekom Save od Kresnic do Zidanega Mosta" je še dodala Posnjakova. Prav na tem delu reke pa je načrtovana gradnja prvih hidroelektrarn srednjesavske verige.

Kampanjo Save the Blue Heart of Europe podpira tudi Ribiška zveza Slovenije. Predsednik zveze, dr. Miroslav Žaberl, ki predstavlja 12.000 ribičev iz 64 ribiških družin po Sloveniji, pravi: " Za nas je sulec kralj reke in je žal ogrožena ribja vrsta. Območje srednje Save je najpomembnejši habitat za populacijo sulca v Sloveniji, tudi po zaslugi dolgotrajnih prizadevanj ribičev z rednim vlaganjem mladice, nadzorom drstišč in najstrožjim varstvenim režimom med vsemi lovnimi ribami. Zaradi stabilne populacije prihajajo na sulčelov v Slovenijo ribiči iz vseh koncev sveta. Sulec kot vrsta tako prinaša dodano vrednost regiji, zato

podpiramo njegovo zaščito in nasprotujemo zaježitvam, saj pomenijo izgubo sulčjega življenjskega prostora in njegov propad. Prav zaradi varovanja sulca, kot tudi piškurja ter 8 drugih endemičnih ribjih vrst, je območje srednje Save zavarovano kot območje Nature 2000.”

Prisotnost sulca je še en dokaz izrednega pomena balkanskih rek. Poleg tega osvetljuje tudi brezbržnost in agresijo hidroenergetskih lobijev ter politikov. ”Pod pretvezo zelene energije bodo uničeni zadnji habitati ene najbolj ogroženih ribjih vrst v Evropi. V sodelovanju z ribiči in ljubitelji rek z vsega sveta, zahtevamo zaustavitev zajezevanja teh rek. Vsi habitati sulca morajo biti prepoznani kot zavarovana območja” zaključuje Ulrich Eichelmann iz Riverwatcha, koordinator kampanje ”Save the Blue Heart of Europe”.

O kampanji ”Save the Blue Heart of Europe”:

Nikjer v Evropi ni mogoče najti tako velikega števila in pestrosti neokrnjenih, divjih rek kot na Balkanu. Gradnja jezov na Savi je le del večjega tsunamija gradnje jezov, ki ogroža balkanske reke. Med Slovenijo in Albanijo je načrtovanih več kot 2000 jezov. Da bi preprečili uničevanje naravne dediščine, sta nevladni organizaciji EuroNatur in Riverwatch v sodelovanju z lokalnimi partnerji osnovali kampanjo ”Save the Blue Heart of Europe”. Več o kampanji na: <http://www.balkanrivers.net/>

Za več informacij se obrnite na:

Neža Posnjak – neza.posnjak@balkanrivers.net 00386 31 549 055

Igor Miličić – Ribiška zveza Slovenije info.rzs@ribiska-zveza.si 00386 1 256 12 94

Cornelia Wieser – Riverwatch cornelia.wieser@riverwatch.eu 0043 650 4544784

Ulrich Eichelmann – Riverwatch - ulrich.eichelmann@riverwatch.eu 0043 676 6621512

Katharina Grund – EuroNatur katharina.grund@euronatur.org 0049 7732 927210

Steven Weiss – steven.weiss@uni-graz.at 0043-660 4383336

euRONATUR **RiverWatch**